

Regeling 2014 Koersplan en aanverwante producten

Opgesteld door Stichting Koersplandewegkwijt

Historie Koersplandewegkwijt versus Aegon

- Claimstichting woekerpolis gestart eind 2004.
- Claim betreft product Koersplan van Spaarbeleg.
- Opgericht door consumenten, bijgestaan door professionals.
- De juridische strijd gewonnen:
  - 2005: dagvaarding Aegon.
  - 2009: winst bij rechtbank Utrecht.
  - 2011: winst bij hof Amsterdam.
  - 2013: winst bij Hoge Raad.
    - Arrest geldt alleen voor 30.000 bij stichting aangesloten deelnemers.
  - 2013: start overleg voor regeling overige deelnemers met Aegon.
    - Koersplan is meer dan 600.000 keer afgesloten. Meest verkochte beleggingsverzekering van Nederland.

Kern van het geschil met Aegon: hoogte premie overlijdensrisicoverzekering

- Stichting constateert hoge kosten die verborgen zijn in de premie overlijdensrisicoverzekering.
- Op de inleg werd tussen de 10% en 40% ingehouden aan premie overlijdensrisicoverzekering:
  - Door deze hoge inhouding blijft opgebouwde waarde sterk achter bij de verwachtingen.
  - Dekking overlijdensrisicoverzekering is beperkt: totaal aan betaalde inleg plus 4% rente.
  - In de premie blijken hoge kostenopslagen berekend te worden.
- Dit geldt voor Koersplan gesloten vóór 1996. In de jaren 1996 en later zijn de ingehouden premies flink verlaagd.

Een voorbeeld: flink deel inleg niet belegd

Inleg	100,00
Administratiekosten	4,00
ORV premie oud	11,62
Aankoopkosten	0,25
Belegd van inleg	84,13

Koersplan 1993, looptijd 15 jaar, inleg NLG 100 per maand,
gesloten door man 30 jaar oud.

Uitkomst juridische strijd: arrest HR 2013

- In het contract is wel overeengekomen dat een premie overlijdensrisicoverzekering wordt ingehouden, maar
- De hoogte van deze premie is niet overeengekomen.
- Ombudsman Financiële Dienstverlening schreef in zijn Aanbeveling van maart 2008 dat deze premie marktconform moest zijn.
- Aegon heeft verzuimd bewijs aan te dragen van een redelijke en marktconforme premie.
- Daarom geldt voor aangesloten deelnemers Stichting:

Aegon moet poliswaarde herberekenen op basis van een met 85% verlaagde premie overlijdensrisicoverzekering.

Alleen voor polissen van voor 1999.

Voorbeeld uitkomst arrest HR: flink deel extra beleggen = extra kapitaal

		OUD	ARREST
Inleg		100,00	100,00
Administratiekosten		4,00	4,00
ORV premie		11,62	1,74
Aankoopkosten		0,25	0,28
Belegd van inleg		84,13	93,97
		Extra %	11,71%

Koersplan 1993, looptijd 15 jaar, inleg NLG 100 per maand,
gesloten door man 30 jaar oud.

Hoe kwamen de rechters tot 85% korting?

- Korting van 85% baseerden de diverse rechters op één door de stichting aangevoerd voorbeeld: de Ohra premie:
  - Man van 25 jaar sluit overlijdensdekking bij Ohra voor periode van 15 jaar.
    - Hoogte van de dekking was NLG 120.000 gelijkblijvend.
    - Jaarlijkse premie van NLG 229 te betalen gedurende 15 jaar.
  - Deze premie is omgerekend naar Koersplan. Dan zou van de inleg 1,66% kunnen worden ingehouden aan premie overlijdensrisicoverzekering.
  - De werkelijke inhouding bij Koersplan was 11,19%.
  - De omgerekende Ohra premie was dus 85% lager.
- Noot van de stichting:
  - De Ohra dekking was voor een vele malen hoger bedrag dan bij Koersplan ooit bereikt zou worden.
  - Het gaat om een jonge man met een korte looptijd. Voor oudere deelnemers en langere looptijden is dit voorbeeld niet toepasbaar.
  - Kortom: de Ohra premie was een prachtige uitkomst en leverde meer op dan verwacht.

Aegon repareerde al diverse malen: eerdere productverbeteringen

Ten opzichte van de premie overlijdensrisicoverzekering bij aanvang hadden deelnemers al drie eerdere reparaties gekregen:

2000: Akkoord tussen Aegon en Stichting Spaardersbelangen:

- Rendementsuitkering op einddatum plus verbeterde afkoopwaarde.

2006: Regeling Aegon in overleg met Ombudsman Wabeke:

- Premie ORV nooit hoger dan 17% van de inleg, met terugwerkende kracht.
- Met ingang van 2006 tevens 10% korting op premie in lopende polissen.

2009: Akkoord Aegon met stichtingen Verliespolis en Woekerpolisclaim:

- Maximering van totale kosten per jaar van het opgebouwde kapitaal:
  - 2,85% per jaar indien inleg onder € 1.200 per jaar.
  - 2,45% per jaar indien inleg boven € 1.200 per jaar.
  - Koersplan: 90% deelnemers zat beneden € 1.200 per jaar.

Uitvoering Arrest HR 2013

Uitwerking tussen Stichting en Aegon

- De uitspraak van de HR was duidelijk: herberekenen poliswaarde op basis van 85% lagere premie overlijdensrisicoverzekering.
- Praktische uitwerking: we maken een vergelijking tussen:
  - De werkelijk aan deelnemers uitbetaalde eindkapitalen inclusief eerdere regelingen, en
  - De herberekende eindkapitalen op basis van de oude premie ORV minus 85% korting maar exclusief eerdere regelingen.
  - De drie eerdere compensaties dus in mindering op het uit te betalen bedrag.
  - Logica: dat deel van de schade had Aegon al betaald.

Uitkomsten HR herberekening bij stichting

Berekeningen 55 dossiers	Gemiddeld	
Inleg over gehele looptijd	€ 12.491	
Ontvangen rendementsuitkering	€ 87	0,7%
Ontvangen regeling 2009	€ 439	3,5%
Aanvulling arrest 2013	€ 1.355	10,8%
Totaal ontvangen	€ 1.881	15,1%
Premie ORV betaald	€ 1.564	12,5%

Conclusies op basis van deze dossiers

1. De totale compensatie is gemiddeld méér dan de betaalde premie ORV.
2. Het arrest levert gemiddeld € 1.881 aan compensatie op waarvan € 526 al eerder is gecompenseerd.

Let op: er zijn grote verschillen tussen de 55 dossiers. De inleg varieert tussen € 2.700 en € 57.000. De compensatie 2013 is in een aantal situaties zelfs nihil. De gemiddelden kunnen dan ook niet toegepast worden op individuele dossiers. Het deelnemersbestand van de stichting is niet volledig representatief voor het totaal deelnemersbestand van Koersplan.

Regeling 2014: hoe is die tot stand gekomen?

- Na het arrest van de Hoge Raad heeft Aegon de stichting uitgenodigd om mee te denken.
- Doel: vinden van een oplossing voor de deelnemers die niet waren aangesloten bij de stichting.
- Uitgangspunt: de HR stelt primair dat de premie redelijk en marktconform moet zijn. Hetzelfde standpunt is het hof Amsterdam in 2011 en de Ombudsman in 2008.
- Rol stichting: kritisch klankbord voor Aegon voor vinden van oplossing.
- Vraag: wat is een redelijke en marktconforme premie?

Regeling 2014: hoe is de nieuwe premie bepaald?

- Startpunt: premies overlidensrisicoverzekeringen die Aegon hanteerde in de jaren dat Koersplan werd verkocht.
- Eerste toetsing: waren die premies toen wel marktconform?
  - Stichting heeft dit extern laten onderzoeken door actuaris.
  - Conclusie: premies zijn marktconform.
- Ombouw premies naar stijgende dekking
  - Koersplan kent een stijgende dekking en die dekking bood geen enkele verzekeraar aan.
  - Stichting heeft ombouwmethodiek Aegon extern laten toetsen door een actuaris.

Regeling 2014: Stichting wil drie problemen opgelost zien

Na ombouw van de premies bleken er drie problemen te zijn. De stichting kaart deze aan en Aegon is (uiteindelijk) bereid deze op te lossen:

1. De minimum premie per maand (NLG 12,50) is volledig losgelaten.
2. De minimum poliskostenopslag van NLG 25 werkt slecht uit voor deelnemers met een laag maandbedrag. Het minimum is daarop verlaagd naar NLG 15. Het probleem is daarmee opgelost.
3. De in de premie ingebouwde provisie is verlaagd met 88%.

Regeling 2014

De uitkomst: nieuwe verlaagde premietabellen

- De stichting is met Aegon eens dat de nieuwe uitgangspunten leiden tot een redelijke premie zoals bedoeld door de Hoge Raad.
  - Aegon maakt op basis van deze uitgangspunten nieuwe premietabellen.
  - De stichting heeft deze gecontroleerd en juist bevonden.
  - Deze nieuwe premies worden met terugwerkende kracht verwerkt in Koersplan.
- Aegon zegt toe dat deze nieuwe premies tevens zullen worden toegepast in elf andere producten die dezelfde problematiek kennen als Koersplan:
  - Bonusplan, Kapitaalplan, PremieSpaarplan, Spaareffect, AOW-privéplan, Mixplan, Koopsom, Toekomstplan, Vermogensplan, Fiscaalvoordeelplan en Garantieplusplan.
- De regeling is een eenzijdige productverbetering. De klant behoudt alle rechten.

Regeling 2014: Observaties bij de uitkomsten

1. Deelnemers in de startjaren 1988 tot en met 1995 hebben baat bij de lagere premie. Voor contracten ingegaan in 1996 en latere jaren waren de premies binnen Koersplan al flink verlaagd. De nieuwe premie is ongeveer op dat niveau en leidt voor contracten van 1996 en later zelden tot compensatie.
2. Onevenwichtige uitkomsten van de regeling 2009 worden gerepareerd.
  - a. Door de relatief lage inlegbedragen bij Koersplan (veelal minder dan € 1.200 per jaar) mocht nog steeds 2,85% aan kosten per jaar ten opzichte van het kapitaal in rekening worden gebracht.
  - b. Voor inlegbedragen boven € 1.200 per jaar was de maximale inhouding 2,45%.
  - c. De regeling 2014 repareert deze onevenwichtige uitkomsten.

Regeling 2014: Observaties bij de uitkomsten

3. Wie voortijdig de overeenkomst heeft afgekocht kon geen aanspraak maken op de rendementsuitkering. Deze groep heeft onder de nieuwe regeling een betere positie.
4. Overeenkomsten die afliepen of zijn afgekocht tijdens de beurscrisis krijgen een lager bedrag vanwege de lage beurskoersen op de datum van uitbetaling (grafiek op volgende pagina).

Koersverloop Aegon Equity Fund 2003 t/m 2012

Regeling 2014: Praktische uitvoering

- Uitvoering volgens dezelfde lijn als bij de aangesloten deelnemers aan de stichting: we maken een vergelijking tussen:
  - De werkelijk aan deelnemers uitbetaalde eindkapitalen inclusief eerdere regelingen, en
  - De herberekende eindkapitalen op basis van de nieuwe premie ORV maar exclusief eerdere regelingen.
  - Per saldo komen de drie eerdere compensaties dus in mindering op het uit te betalen bedrag.
- Aanmelden indien contract beëindigd voor 14 juni 2013:
  - Aegon dient actuele adresgegevens te hebben en actuele bankgegevens.

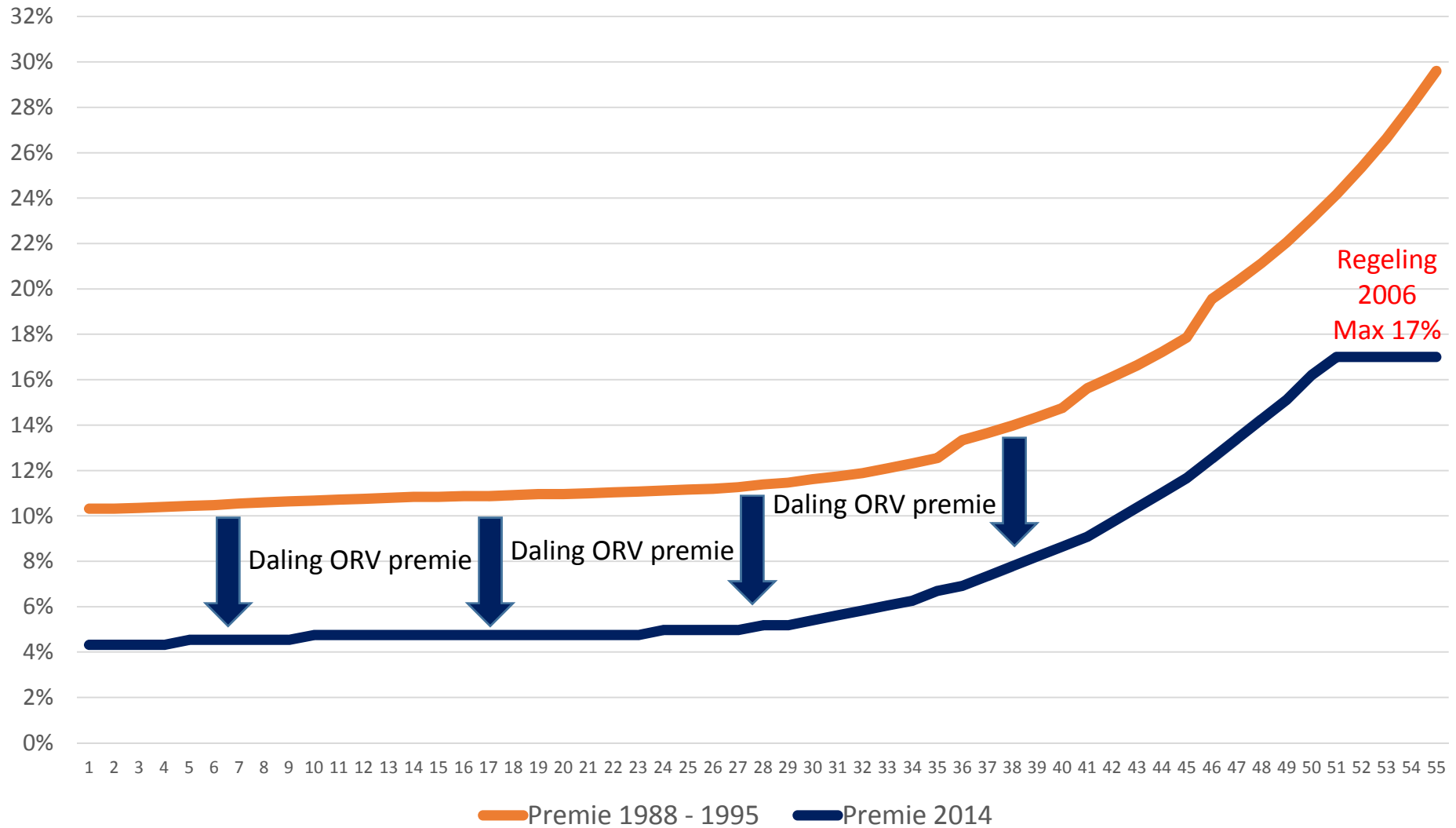
Voorbeeld uitkomst regeling 2014

		OUD	ARREST	2014
Inleg		100,00	100,00	100,00
Administratiekosten		4,00	4,00	4,00
ORV premie		11,62	1,74	5,40
Aankoopkosten		0,25	0,28	0,27
Belegd van inleg		84,13	93,97	90,33
		Extra %	11,71%	7,37%

Koersplan 1993, looptijd 15 jaar, inleg f 100 per maand,
gesloten door man 30 jaar oud.

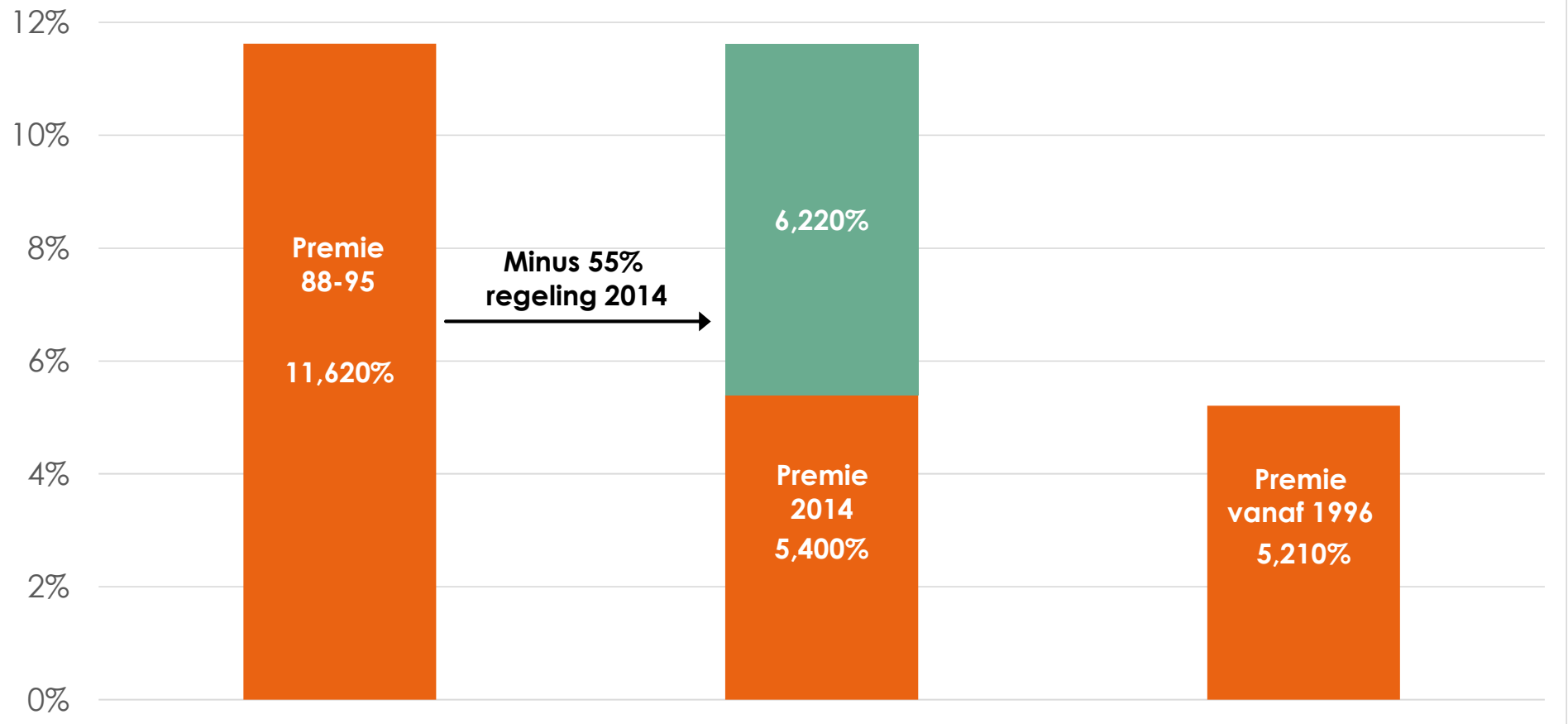
Percentage premie vs Inleg naar rato van leeftijd

Duur 15 jaar, inleg f 100 per maand

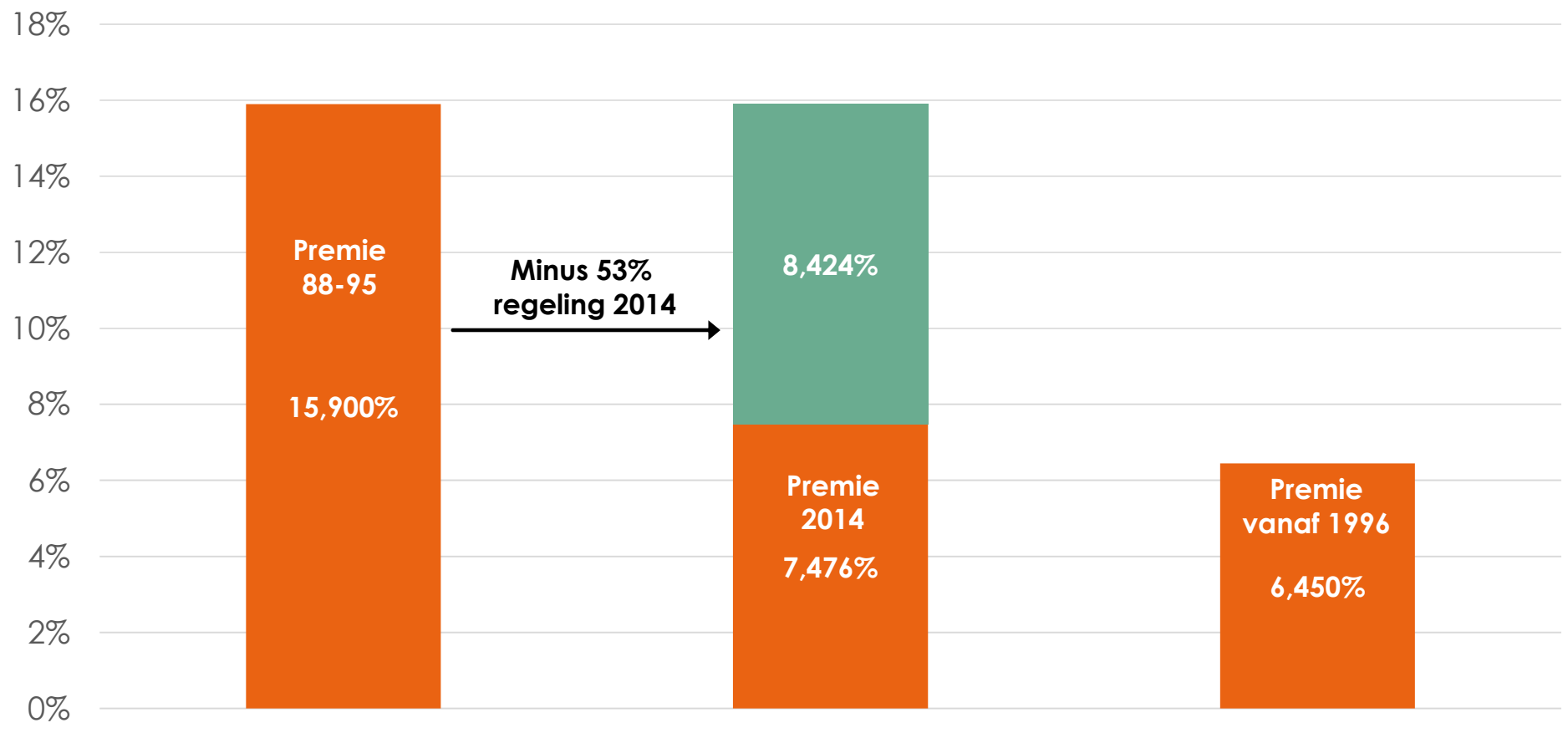
Premie 88-95 - Premie 2014 - Premie 96-03

Man 30 jaar, **looptijd 15 jaar**, inleg f 100 per maand

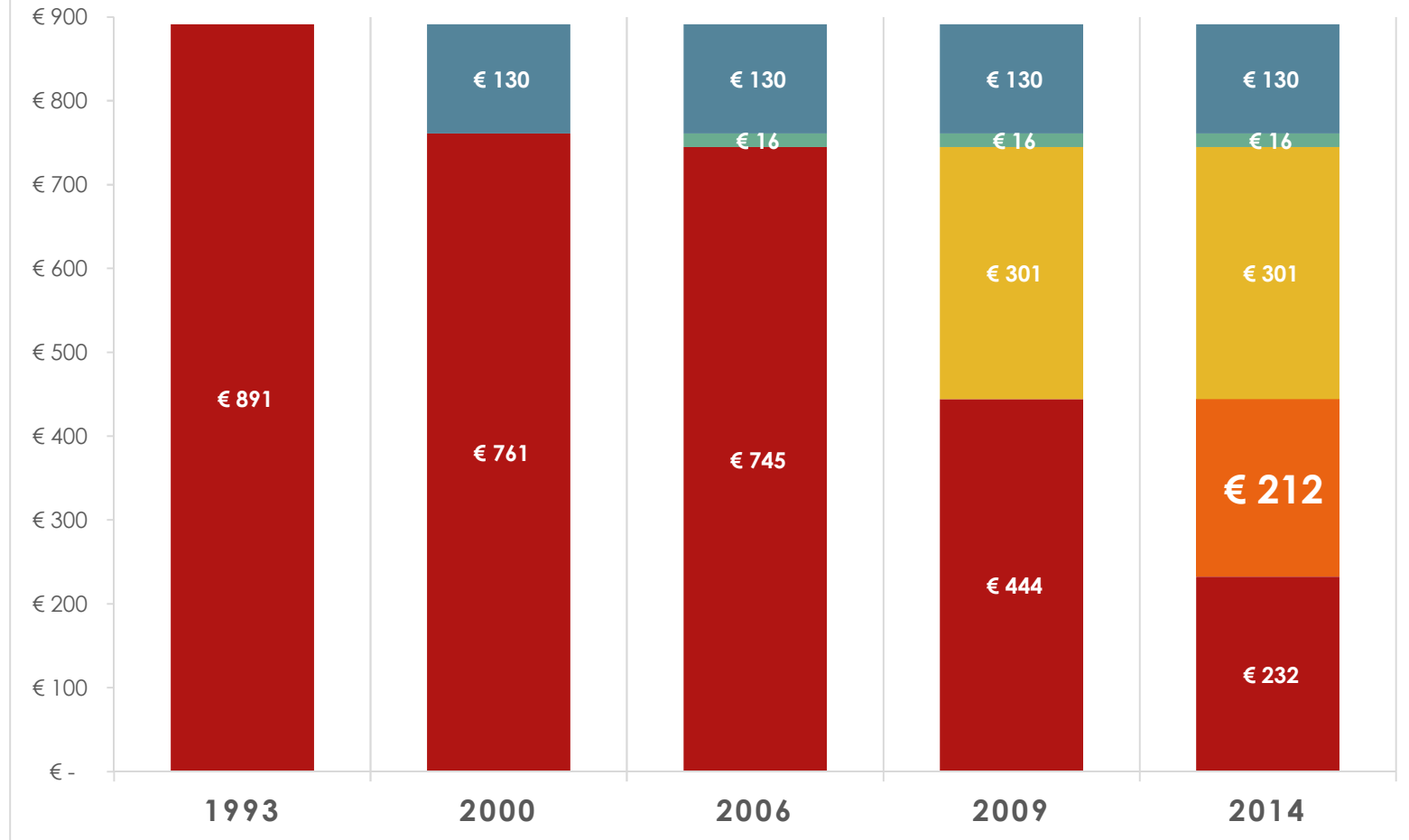
Premie 88-95 - Premie 2014 - Premie 96-03

Man 30 jaar, **looptijd 20 jaar**, inleg f 200 per maand

DALING BETAALDE PREMIE: 4 REGELINGEN

MAN 20 JAAR - KOERSPLAN 93 - 15 JAAR - INLEG TOTAAL € 8.168

Noot: bij de absolute bedragen aan compensatie is geen rekening gehouden met de invloed van koersontwikkelingen van het Aegon Equity Fund. In dit voorbeeld was het rendement op de beleggingen 7,97% (eindwaarde versus aankoopwaarde). Gecorrigeerd voor deze koerswinst is de totale compensatie geen € 659 maar € 610 + € 49 koerswinst (geen 74% maar 68% van de betaalde premie).

De kosten binnen Koersplan

- Binnen Koersplan werden de volgende kosten berekend buiten de premie overlijdensrisicoverzekering.

1. Ten opzichte van inleg

- Administratiekosten: 4% van de totale inleg te verrekenen met de eerste stortingen (vanaf 1996 in 5 jaar en vanaf 1999 in 10 jaar).
- Aankoopkosten: in de regel 0,30% van het te beleggen deel van de inleg.

2. Ten opzichte van kapitaal:

- Kosten beleggingsfonds: 0,39% per jaar over belegde waarde.
- Beheerkosten: 0,80% per jaar over opgebouwd kapitaal in polis.
- Verkoopkosten: in de regel 0,30% van het eindkapitaal in beleggingen.

Welke kosten waren niet duidelijk in voorwaarden?

- Premie overlijdensrisicoverzekering, aan- en verkoopkosten, kosten beleggingsfonds.

Koersplan Regeling 2014 versus Wabeke norm

- Wabeke norm zet de berekende kosten af tegen het jaarlijkse rendement op het kapitaal.
- De regeling van 2009 hanteert een maximum van 2,45% of 2,85% aan kosten. De marktconforme ORV premie telt niet tot de kosten.
- Onderstaande tabel laat zien wat de nieuwe kosten per jaar zijn bij verschillende rendementen. De kosten bedragen circa 2,0% bij een 15-jarig Koersplan (meest gesloten looptijd).

Rendement	0,00%	2,00%	4,00%	6,00%	8,00%	10,00%
Met opslag ORV	2,71%	2,76%	2,82%	2,89%	2,96%	3,04%
Zonder opslag ORV	1,79%	1,87%	1,95%	2,03%	2,12%	2,21%
Vershil	0,92%	0,89%	0,87%	0,86%	0,84%	0,83%

Claims van andere belangenbehartigers

- Stichting Woekerpolisproces
  - Eist voor achterban compensatie 1.000 tot 1.500 euro en stelt dat dit uitkomst is van arrest HR. Dit is feitelijk onjuist.
  - Suggereert aanwezig te zijn geweest bij 'onderhandelingen' tussen Aegon en Koersplandewegkwijt. Woekerpolisproces heeft niet deelgenomen aan deze gesprekken.
- Vereniging Woekerpolis.nl
  - Gaat uit van een bedrag van gemiddeld € 5.000 per Koersplan.
  - Wij kunnen dit bedrag niet plaatsen noch onderbouwen.
- ODIN
  - Stelt dat 2/3^e van de polissen niet meedoet want verkocht na 1998. In het algemeen wellicht juist maar niet voor de Spaarbeleg producten. Daarvan is 90% verkocht voor 1999.
  - Spreekt van hefboomeffect van ORV premie. Dit speelt echter niet bij Koersplan.

Conclusies

- De regeling 2014 levert een redelijke invulling op van de premie overlijdensrisicoverzekering.
- Daarbij moet niet worden vergeten dat reeds drie eerdere verbeteringen zijn doorgevoerd. Dit is dus de vierde regeling.
- Een vergelijking met de uitkomst van het Arrest van 2013 gaat mank omdat Aegon toen geen redelijke premie had aangevoerd.
- Had Aegon dat toen wel gedaan, dan zou de uitkomst in lijn liggen met de nu voor liggende regeling.
- Consumenten die zich aanmelden behouden hun rechten om nog steeds juridische stappen te zetten.